

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/39/2025
Identifikačné číslo spisu:	5117232012
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5117232012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ D. Z., narodenej XX. G. XXXX, F., Y. XXX/XX a 2/ J. Z., narodeného XX. J. XXXX, F., Y. XXX/XX, obidvoch zastúpených advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., Žilina, Vojtecha Tvrdeho 17, IČO: 36 436 640, proti žalovaným 1/ J. A., narodenému XX. G. XXXX, F., R. XXX/., 2/ R. S., narodenému XX. Y. XXXX, F., Y. XXX/XX, 3/ D. S., narodenej XX. A. XXXX, F., Y. XXX/., 4b/ H. R., narodenej XX. J.Á. XXXX, Č. N., J. Z., S. XXX, 5/ P. A., narodenej XX. H. XXXX, F., R. XXX/X, 6/ D.K. A., narodenému XX. H.Q. XXXX, F., R. XXX/X, žalovaných 2/ a 3/ zastúpených advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., Žilina, Národná 17, IČO: 36 848 654, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o dovolaní žalovaných 2/ a 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. septembra 2023 sp. zn. 9Co/86/2023, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. septembra 2023 sp. zn. 9Co/86/2023 vo výroku o potvrdení rozsudku prvoinštančného súdu a vo výrokoch o náhrade trov konania a rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 2. októbra 2022 č. k. 13C/77/2017-394 vo výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva (I. výrok), vo výroku o uložení povinnosti žalobcom zaplatiť žalovaným náhradu (II. výrok) a vo výroku o náhrade trov konania (III. výrok) z r u š u j e a v e c v r o z s a h u z r u š e n i a v r a c i a Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 27. októbra 2022 č. k. 13C/77/2017-394 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcov 1/ a 2/ a žalovaných 1/, 2/, 3/, 4b/, 5/ a 6/ k nehnuteľnosti, a to k pozemku C-KN parc. č. 39/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 325 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. F., ktorý v celosti prikázal do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov ako manželov (I. výrok). Žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ sumu 4,30 eur, žalovanému 2/ sumu 4.629,80 eur, žalovaným 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne sumu 3.098,30 eur, žalovanej 4b/ sumu 25,80 eur, žalovanej 5/ sumu 4,30 eur a žalovanému 6/ sumu 4,30 eur (II. výrok). Žalobu v časti, ktorou sa žalobcovia domáhali, aby súd zriadil vecné bremeno spočívajúce v povinnosti žalobcov strpieť cez pozemok C - KN 39/1 uloženie potrubia vodovodnej prípojky v trase podľa geometrického plánu č. G1 - 1516/202 zo dňa 13. 07. 2022 z pozemku C-KN 39/8 ku stavbe hospodárskej budovy na pozemku C-

KN 39/11 zamietol (III. výrok). Žalobcom proti žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (IV. výrok).

1.1. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia a žalovaní sú podieloví spoluvlastníci pozemku C-KN parc. č. 39/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 325 m², zapísaného na LV č. XXXX k. ú. F.. Veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalobcov je 108889/172200, veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalovaných 2/ a 3/ je 62996/172200. Veľkosť spoluvlastníckych podielov ostatných žalovaných súd prvej inštancie v rozsudku neuviedol s odôvodnením, že to nie je významné, nakoľko tieto sú zanedbateľné a spor existuje iba medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/.

1.2. Pri súhlase strán sporu so zrušením podielového spoluvlastníctva sporným ostal spôsob, akým bude podielové spoluvlastníctvo po jeho zrušení vyporiadané. Žalobcovia navrhovali prikázanie pozemku do svojho bezpodielového spoluvlastníctva s povinnosťou zaplata náhrady žalovaným za ich spoluvlastnícke podiely. Žalovaní 2/, 3/ navrhovali jeho reálnu deľbu v zmysle geometrického plánu č. 36442500-40/2020 zo dňa 03. 02. 2020 vyhotoviteľa SYKO, s.r.o., Žilina, overeného Okresným úradom Žilina pod č. 64 - 247/2020 dňa 13. 02. 2020 na novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 39/1 o výmere 206 m², zastavaná plocha a nádvorie a na novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 39/13 o výmere 119 m², zastavaná plocha a nádvorie a prikázanie novovytvoreného pozemku C-KN parc. č. 39/13 do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných 2/ a 3/ a novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 39/1 do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov, ktorí budú povinní vyplatiť žalovaným 1/, 4b/, 5/ a 6/ finančnú náhradu pripadajúcu na ich podiel vychádzajúcu z ceny 65 eur za 1m².

1.3. Po citácii ustanovení § 136 ods. 1, 2, § 137 ods. 1 a § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a teoretickom exkurze o podielovom spoluvlastníctve, jeho zrušení a vyporiadaní súd prvej inštancie vychádzajúc aj z ohliadky predmetu sporu dospel k záveru, že pozemok C-KN parc. č. 39/1 slúži na užívanie spolu s domom súp. č. XXX vo vlastníctve žalobcov a spolu s domom žalobcov a pozemkom, na ktorom je dom postavený tvoria jeden funkčný celok. V realite sporný zatravnený pozemok tvorí dvor/nádvorie a záhradu priliehajúcu k domu žalobcov a takto slúži už desiatky rokov. Pri jeho reálnej deľbe by došlo k úplnému narušeniu tohto funkčného celku na ujmu žalobcov a k ďalšiemu neželanému drobeniu pozemku. Reálne rozdelenie pozemku by tak nezodpovedalo rozumnému usporiadaniu vzťahov medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/ a bolo by popretím pravidla účelného využitia veci, ktoré sa musí použiť na každý spôsob vyporiadania, teda aj pri prikázaní veci, mimo predaja veci.

1.4. Argumentáciu žalovaných 2/ a 3/ ako vlastníkov maštale, že novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 39/13 má slúžiť v budúcnosti ako výbeh pre koňa ich dcéry, ktorého mieni v maštali ustajniť, okresný súd považoval za právne bezvýznamnú. Žalovaní 2/ a 3/ majú prístup k maštali v ich vlastníctve zabezpečený cez pozemok C-KN parc. č. 39/12, ktorý je v ich vlastníctve a ktorý bol v minulosti vytvorený práve za účelom prístupu a obsluhy maštale. Žalovaní teda môžu maštal' užívať bez akýchkoľvek obmedzení.

1.5. Tvrdenie žalovaných 2/ a 3/ prednesené v priebehu konania, že k pozemku C-KN parc. č. 39/12 v ich vlastníctve, príhláslému k ich maštali, nemajú prístup, je podľa okresného súdu nepravdivé. Žalovaní 2/ a 3/ majú prístup zabezpečený cez pozemky C-KN parc. č. 39/8 a C-KN parc. č. 39/2 vo vlastníctve Obce F., ako to uviedli v písomnom vyjadrení zo dňa 17. 02. 2020 k žalobe a opakovane na pojednávaní dňa 27. 10. 2022.

1.6. Pokiaľ žalovaní v rade 2/ a 3/ argumentovali tým, že na pozemkoch C-KN parc. č. 39/8 a C-KN parc. č. 39/2 vo vlastníctve Obce F., ako aj na časti novovytvoreného pozemku C - KN parc. č. 39/13 o výmere 119 m², zastavaná plocha a nádvorie, sa nachádza vodovodná prípojka k rodinnému domu súp. č. XXX/XX vo vlastníctve žalovaných 2/ a 3/, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia uloženie tejto prípojky v časti pozemku C-KN parc. č. 39/1 rešpektujú. Stavba, ktorá je umiestnená na tomto pozemku nie je pevne spojená so zemou, v prípade nutnosti opravy či údržby sú žalobcovia povinní túto umožniť. V čase rozhodovania súdu teda v tejto otázke žiadny spor medzi žalobcami a žalovanými nie je, preto žalobu v časti zriadenia vecného bremena spočívajúceho v povinnosti žalobcov strpieť cez pozemok C-KN parc. č. 39/1 uloženie potrubia vodovodnej prípojky v trase podľa geometrického plánu č. G1 - 1516/202 zo dňa 13. 07. 2022 z pozemku C-KN 39/8 ku stavbe hospodárskej budovy na pozemku C-KN parc. č. 39/11 zamietol.

1.7. Okresný súd po zohľadnení uvedeného dospel k záveru, že sporný pozemok nie je reálne deliteľný a zrušené podielové spoluvlastníctvo vyporiadal druhým zo zákonných spôsobov, pozemok v celosti

prikázal do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov za finančnú náhradu vychádzajúcu z ceny 65 eur za 1 m², ktorú žalovaní nenamietali.

1.8. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol na základe ust. § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Uviedol, že autoritatívnym rozhodnutím vyporiadal podielové spoluvlastníctvo v zmysle návrhu žalobcov, ktorí tak dosiahli plný úspech. Priznal im preto proti žalovaným ako neúspešnej strane nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podľa §-u 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 26. septembra 2023 sp. zn. 9Co/86/2023 rozsudok prvoinstančného súdu vo výrokoch I., II. a IV. potvrdil a vo výroku III. ponechal rozsudok prvoinstančného súdu nedotknutý. Žalobcom v rade 1/, 2/ priznal spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným 2/, 3/ v plnom rozsahu. Ostatným žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným 2/, 3/ nepriznal. Urobil tak po zistení, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a vec i právne správne posúdil.

2.1. Po uvedení teoretických východísk týkajúcich sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, obsahu judikátu publikovaného ako R 54/1973 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/1181/2008 odvolací súd uviedol, že zákon pod reálnou deľbou pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemá na zreteli technickú deliteľnosť (dôkazom, o ktorej je geometrický plán), ale posúdenie nevyhnutnosti, možnosti a účelnosti rozdelenia pozemku s ohľadom na všetky okolnosti posudzovaného prípadu. Technicky rozdeliteľný pozemok neznamena, že takéto rozdelenie je dobré, možné a účelné. Podľa súdnej praxe, i keď sú pozemky reálne deliteľné kedykoľvek, ich reálne rozdelenie nie je dobre možné vtedy, ak by časti vzniknuté rozdelením nemohli slúžiť vlastníkov spôsobom zodpovedajúcim ich povahe, t. j. nemohli by bez závad slúžiť na uspokojenie tých potrieb, na ktoré sú účelovo určené, pričom je aktuálny aj celospoločenský záujem brániť drobeniu pôdy. Reálne a právne možné delenie spoločného pozemku neznamena, že súd tak musí rozhodnúť vo všetkých prípadoch, ak tak navrhne niektorý zo spoluvlastníkov, najmä ak pozemky priliehajúce k obytným domom vytvárajú s domom jeden funkčný celok, slúžia na jeho lepšie využitie a aj blízkosť domu, v ktorom vlastník býva, zlepšuje využitie pozemku.

2.2. Z vykonaného dokazovania veci bolo preukázané, že pozemok C-KN parc. č. 39/1 slúži na užívanie spolu s domom č. XXX, ktorý je vo vlastníctve žalobcov a spolu tvoria jeden funkčný celok, dvor a záhradu priliehajúcu k rodinnému domu. Žalovaní 2/, 3/ sú spoluvlastníkmi hospodárskej budovy a novovytvorený pozemok C-KN parc. č. 39/13 by podľa nich mal v budúcnosti slúžiť ako výbeh pre koňa. Odvolací súd poukázal na § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Žalovaní 2/, 3/ nepreukázali vlastníctvo poľnohospodárskych ani iných strojov, resp. skutočnosť, že by ich dcéra využívala sporný pozemok ako výbeh pre koňa a prístup žalovaných 2/, 3/ po pozemku C-KN parc. č. 39/12 k maštali je v súčasnej dobe primeraný a zodpovedajúci existujúcim pomeroch.

2.3. K námietke žalovaných k spôsobu nadobúdania spoluvlastníctva žalobcov k predmetu sporu odvolací súd poukázal na ust. § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv v znení neskorších predpisov, podľa ktorého údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Spoluvlastníctvo žalobcov k spornému pozemku žalovaní nespochybnili tak, aby popreli jeho hodnovernosť a pravdivosť.

2.4. Odvolací súd zvažoval možnosť reálneho rozdelenia pozemku z hľadiska pomerovania záujmu žalobcov na zachovaní pozemku v jeho terajšej podobe s ohľadom na lepšie, kvalitnejšie využitie ich rodinného domu a zároveň lepšie, kvalitnejšie využitie pozemku priliehajúceho k ich domovej nehnuteľnosti s požiadavkou žalovaných pozemok reálne rozdeliť a prikázať im ho v časti, ktorou sa tiahne vodovodná prípojka, napojená k ich rodinnému domu. V priebehu sporu nebolo preukázané, že by ohľadom umiestnenia vodovodnej prípojky, jej prípadnej údržby, resp. opravy prebehli v minulosti medzi žalobcami, žalovanými 2/ a 3/ spory, prípadne konflikty, ktoré by boli riešené súdom prípadne správnym orgánom. Uloženie vodovodnej prípojky na časti sporného pozemku odvolací súd nepovažoval za tak závažnú skutočnosť, ktorá by nutne musela viesť k jeho reálnemu rozdeleniu; existujú miernejšie právne inštitúty na urovanie vzájomných vzťahov. Samotné umiestnenie vodovodnej prípojky na časti

pozemku nezaručuje jeho kvalitatívnejšiu využiteľnosť oproti jeho doterajšiemu využívaniu žalobcami. Žalobcovia sú si umiestnenia vodovodnej prípojky a s tým spojených obmedzení vedomí, sami navrhli spôsob usporiadania vzájomných vzťahov, ktorý žalovaní 2/, 3/ odmietli, dali vypracovať geometrický plán na ustálenie priebehu prípojky, ktorý žalovaní 2/, 3/ spochybnili. V prípade havárie a vzniku škody zákon zaručuje žalovaným 2/, 3/ dostatočné záruky na ochranu ich práv. Odčlenenie pozemku v zmysle návrhu žalovaných 2/, 3/ nezaručuje predídanie prípadných budúcich sporov, a to najmä z hľadiska žalovanými 2/, 3/ avizovaného spôsobu jeho využitia na výbeh pre koňa.

2.5. K námietke žalovaných 2/, 3/ k rozhodnutiu prvoinštančného súdu o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania odvolací súd uviedol, že vzhľadom na priebeh prvoinštančného konania, námietky žalovaných 2/, 3/ do spôsobu vyporiadania a skutočnosť, že prvoinštančný súd po zrušení vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k pozemku spôsobom navrhovaným žalobcami, bola primeraná aplikácia ust. § 255 ods. 1 CSP. Zohľadnil, že súd po zrušení vyporiadal podielové spoluvlastníctvo spôsobom navrhovaným žalobcami, že žalovaní 2/, 3/ pred i po začatí sporu menili svoje stanoviská, svojím postojom donútili žalobcov domáhať sa ochrany na súde. Neúspešne navrhovali iný spôsob vyporiadania, čím celkovo prispeli k nielen dĺžke konania na súde, ale i navýšeniu výdavkov s dokazovaním a procesnom rozhodovaním spojených (R 54/73).

2.6. Ako novotu v odvolacom konaní hodnotil odvolací súd žalovanými 2/, 3/ namietané ohodnotenie pozemku, výšku náhrady za vyporiadanie aj námietku, že na vodovodnej prípojke žalobcovia umiestnili budovu skladu. Navyše, žalovanými 2/, 3/ predložené ocenenia nereflektujú ťarchu viaznucu na spornom pozemku v podobe uloženej vodovodnej prípojky.

2.7. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd vychádzajúc z úspechu žalobcov, ktorým priznal voči žalovaným 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a ostatným žalovaným vo vzťahu k žalovaným 2/, 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 2/, 3/ dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), c) Civilného sporového poriadku. Porušenie svojho práva na spravodlivý proces videli žalovaní 2/, 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) v nedostatočnom zistení skutkového stavu a nedostatočnom odôvodnení a arbitrárnosti rozsudkov súdov nižších inštancií. Tvrdili, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Namietli nedostatočné zistenie skutkového stavu okresným súdom aj súdom odvolacím. Argumentovali, že súdy neskúmali, či u žalobcov bude splnený účel využitia veci, pretože rozdelením veci by sa vytvoril taký istý funkčný celok ako pri prikázaní veci žalobcom, znížený o výmeru 119 m² s významom spočívajúcim v možnosti údržby, opravy a odstránenia prípadnej havárie vodovodnej prípojky umiestnenej na spornom pozemku a využitia maštale na účel, na ktorý je určená. Odvolací súd sa bez odôvodnenia odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v tom, že prístup ku každej z častí vzniknutých rozdelením je zabezpečený z obecnej cesty, ide o nehnuteľnosť, ktorú je možné drobiť (nejde o poľnohospodársku pôdu) a jej rozdelenie nevyžaduje náklady. Žalobcovia v roku 1991, keď kúpili dom súp. č. XXX, nemali na parcele C-KN 39/1, v tom čase E-KN 78/14, žiaden spoluvlastnícky podiel, no napriek tomu parcelu, ktorá je predmetom tohto sporu užívali a spravali sa násilne k ostatným spoluvlastníkom; spoluvlastnícky podiel nadobudli až v roku 2010. Tvrdili tiež, že žalobcovia neoprávnene, svojvoľne a proti vôli spoluvlastníkov obsadili celú C-KN parc. č. 39/1; spoluvlastníci v r. 2008 žalobcov požiadali o odstránenie oplotenia a vypustenie neoprávnene užíwanej plochy z uvedenej parcely. Pozemok, ktorý žalovaní 2/, 3/ v tomto spore navrhovali vyčleniť výmerou zodpovedá veľkosti ich spoluvlastníckeho podielu, je príľahlým k hospodárskej budove maštale a má slúžiť ako manipulačný priestor. Súdy mali prihliadať na kritérium budúceho pokojného a nerušeného užívania nehnuteľnosti. Pokiaľ opreli rozhodnutia o to, že prikázaním nehnuteľnosti žalobcom sa vytvorí jeden funkčný celok s domom č. XXX, znefunkčnili druhý celok a hospodárska budova vo vlastníctve dovolateľov nebude môcť plniť svoj účel. Prístup k tejto stavbe cez 2 metre široký pozemok je na jej funkčné využitie nedostatočný. Dovolatelia poukázali na súhlas z 20. a 23. septembra 2022 žalovaných 1/, 5/, 6/ s navrhovaným rozdelením parcely. Bez povšimnutia súdov zostalo, že v čase vyhlásenia rozsudku hospodársku budovu vo vlastníctve žalovaných neoprávnene užívali žalobcovia, ktorí ju napriek výzvam neuvoľnili, preto dcéra dovolateľov nemohla v maštali ustajniť koňa, nemožno potom vychádzať z § 217 CSP. Pri porovnaní záujmu žalobcov na kvalitnejšom využívaní ich rodinného domu

s požiadavkou žalovaných 2/ a 3/ na reálne rozdelenie nehnuteľnosti sa odvolací súd nezaoberal protiprávnym konaním žalobcov, ktoré bolo v rozpore s dobrými mravmi, keď títo nepripustili užívanie sporného pozemku ostatnými spoluvlastníkmi. Dovolatelia tiež uviedli, že predložený geometrický plán nezachytáva trasu vodovodnej prípojky, ktorá v skutočnosti vedie popod objekt skladu/garáže postavené žalobcami. Zamietnutý návrh žalobcov na zriadenie vecného bremena potom nebol primeraným právnym prostriedkom ochrany práva. Už na pojednávaní dňa 27. 10. 2022 dovolatelia poukázali na existenciu vodovodnej prípojky aj na to, že je momentálne zastavaná, nejde teda o novotu v odvolacom konaní. Odmietli záver odvolacieho súdu, že neustále menili svoje stanoviská a svojím postojom donútili žalobcov domáhať sa ochrany ich práva. Naopak, od počiatku sporu navrhovali reálne rozdelenie pozemku. Odvolaciemu súdu vytkli, že pri určení primeranej náhrady nevychádzal z ceny v dobe jej vyporiadania. Súd nižších inštancií pochybil podľa dovolateľov aj pri rozhodovaní o náhrade trov v konaní, ktoré je typickým príkladom iudicium duplex. Z takéhoto odôvodnenia a obsahu dovolania (§ 124 CSP) vyplýva, že výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým rozhodol, že ponecháva nedotknutý vo výroku III. nebol dovolaním napadnutý.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že deklarované dôvody dovolania nie sú dané. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam a právnym záverom, C-KN parc. č. 39/1 slúži na užívanie s domom súp. č. XXX a tvorí s ním jeden funkčný celok. Odvolací súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, vrátane možnosti reálnej deľby pozemku. Budova maštale tomuto účelu neslúži desiatky rokov, prístup k nej dovolatelia zabezpečený majú. Navyše, územný plán obce prevádzkovanie maštale či koniarne v centrálnej obytnej časti obce nepripúšťa. Uviedli aj, že dovolatelia majú zabezpečený aj prístup k pozemku C-KN parc. č. 39/12, ktorý je príľahlý k ich maštali. Poukázali na to, že od Š. J. kúpili dom a dvor chceli riešiť neskôr, nakoľko tam boli ďalší spoluvlastníci. Následne sa s dovolateľmi dohodli na rozdelení pozemku E-KN parc. č. 78/14 na 41 m², ktoré prípadnú žalovaným 2/, 3/ a previedli im svoju časť z parc. č. 39/12, no žalovaní 2/, 3/ žalobcom ich podiel na C-KN parc. č. 39/1 podľa ich dohody už žalobcom nepreviedli. Sporný pozemok s rodinným domom žalobcov vždy tvoril a tvorí jeden funkčný celok. Uplatnili si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné aj dôvodné.

6. V dovolaní žalovaní 2/, 3/ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu definovanému v § 420 písm. f) CSP vytkli súdom nižších inštancií okrem nedostatočného zistenia skutkového stavu arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie vydaných rozsudkov. Keďže dovolací súd je povinný posudzovať dovolanie podľa jeho obsahu a snažiť sa na jednej strane autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 alebo sp. zn. I. ÚS 336/2019), na druhej strane mať na zreteli potrebu nenarušenia princípu rovnosti strán sporu neprípustným nahrádzaním procesnej aktivity strany sporu obligatórne zastúpenej advokátom a princípu právnej istoty nastolenej právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, posudzoval aj to, či sa v konaní nižších súdov (ne)vyskytli nedostatky v dokazovaní a v hodnotení dôkazov v miere porušujúcej právo dovolateľov na spravodlivý proces.

7. Vzhľadom k námietke dovolateľov o nedostatočne zistenom skutkovom stave dovolací súd pripomína, že v dovolacom konaní nemôže preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení z dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (porov. § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd). Uvedenou časťou tvrdení dovolateľov sa preto nezaoberal.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, ich právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. K výhradám dovolateľov týkajúcim sa nedostatočného odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie treba objasniť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti pre zabezpečenie spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov/strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. septembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 245/2022 vyplýva, že „arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 336/2019).“ O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, I. ÚS 301/06).

11. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávaný nárok).

12. Hodnotenie dôkazov je činnosť, pri ktorej súd hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov. Táto zásada, vyplývajúca z čl. 15 základných

princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

13. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva.

14. Na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonával. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), hodnotenie dôkazov z iných ako hore uvedených dôvodov dovolací súd preskúmať nemôže.

15. Podľa § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

16. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že ak súd zruší podielové spoluvlastníctvo, má povinnosť vykonať jeho vyporiadanie. Hypotéza ustanovenia § 142 ods. 1 OZ síce umožňuje posúdiť spôsob vyporiadania podľa individuálnych skutkových zistení, no súd je vždy viazaný zákonom určeným poradím spôsobu vyporiadania. Ako prvú teda musí skúmať možnosť reálnej delby predmetu zrušeného a vyporiadavaného spoluvlastníctva, a to podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov a jeho účelného využitia na ten účel, na ktorý je určený.

17. V súdenom spore súdy nižších inštancií pri rozhodovaní o vyporiadaní zrušeného podielového spoluvlastníctva prihliadli na to, že žalobcovia vlastnili spoluvlastnícky podiel k spornému pozemku veľkosťou prevyšujúci spoluvlastnícky podiel žalovaných 2/, 3/. O spoluvlastníckych podieloch ostatných spoluvlastníkov súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že ich neuvádza, pretože to nie je významné, nakoľko sú zanedbateľné a spor existuje iba medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/. Dovolací súd vzhľadom na uvedené musí pripomenúť, že vlastnícke právo (proprietas) ako všeobecné panstvo nad vecou je jedným z pilierov súkromného práva patriacim medzi základné ľudské práva chránené Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd aj Ústavou Slovenskej republiky. Občiansky zákonník v § 124 pritom výslovne zakotvuje, vychádzajúc z uvedených prameňov práva, že všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana. Pri tomto nazeraní na vlastníctvo uvedené vylučuje existenciu spoluvlastníckych podielov zanedbateľnej veľkosti. Súdy tiež konštatovali, že spor (o spôsob vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva, pozn. dovolacieho súdu) existuje iba medzi žalobcami a žalovanými 2/ a 3/. V súdnom spise (č. l. 378 - 380) sa nachádzajú vyjadrenia žalovaného 1/ z 23. 09. 2022, žalovanej 5/ z 23. 09. 2022 a žalovaného 6/ zo 16. 09. 2022, na ktoré poukázali dovolatelia. Ich obsahom je vyjadrenie nesúhlasu každého z nich, aby celá parcela č. C-KN 39/1 pripadla do vlastníctva žalobcov a návrh, aby

bola rozdelená medzi žalobcov a žalovaných 2/, 3/ a každému zo žalovaných 1/, 5/, 6/ bola vyplatená náhrada za ich spoluvlastnícky podiel vychádzajúca z ceny nehnuteľnosti 120 eur za 1 m². Dovolací súd dáva do pozornosti, že reálnemu rozdeleniu pozemkov nebráni, podľa konkrétnych okolností každého prípadu, ani to, že delenie podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov nie je možné, ale prichádzalo by do úvahy delenie vecí na viac samostatných vecí vo veľkostiach nekorešpondujúcich doterajším spoluvlastníckym podielom a s nutnosťou finančného vyrovnania. V odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu absentuje vysporiadanie sa s týmito návrhmi spoluvlastníkov - žalovaných 1/, 5/, 6/, hoci podanými neskôr, ako poukázal súd prvej inštancie (ktorý obsah týchto vyjadrení bez jeho vyhodnotenia uviedol v 4. bode odôvodnenia svojho rozsudku a odvolací súd, ktorý sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie sa nimi tiež nezaoberal).

18. Dovolatelia tiež namietli (na str. 14 dovolania), že odvolací súd pri určení primeranej náhrady nevychádzal z ceny vecí v dobe jej vysporiadania, čo namietli aj v podanom odvolaní. Odvolací súd k uvedenej odvolacej argumentácii uviedol, že ide o neprípustnú novotu v odvolacom konaní (45. bod odôvodnenia jeho rozsudku), čo dovolatelia v dovolaní nespochybnili. Žalovaní 1/, 5/, 6/ vo vyššie uvedených podaniach, s ktorými sa súdy, ako poukazujú dovolatelia (procesné spoločenstvo žalovaných je nerozlučné), nevysporiadali, výšku základu pre určenie finančnej náhrady 65 eur za 1 m² spochybnili. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že primeraná náhrada za vyporiadanie spoluvlastníctva je hodnotovým ekvivalentom, ktorý má umožniť, aby si spoluvlastník podľa miestnych podmienok mohol zaobstarať vec, ktorú predstavoval jeho podiel prisúdený ostatným spoluvlastníkom.

19. Záver o tom, že reálna deľba pozemku napriek jeho technickej deliteľnosti nie je dobre možná odôvodnili súdy nižších inštancií účelnosťou jeho využitia. Podrobnejšie a presné pravidlá vymedzenia pojmu účelné využitie vecí pri zložitosti možných situácií zákon neobsahuje. Ako konštatovali súdy nižších inštancií, hľadisko účelného využitia vecí (§ 142 ods. 1 OZ) je relatívne neurčitou hypotézou právnej normy ponechávajúcou na súde, aby podľa jeho uváženia v každom jednotlivom spore vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého a vopred neobmedzeného okruhu okolností prípadu. V prípade pozemku medzi tieto okolnosti možno okrem zabezpečenia prístupu ku každej novovytvorenej veci a dodržania právnych predpisov, napr. o zákaze drobenia pozemkov zaradiť polohu pozemku, jeho veľkosť, tvar, rozlohu. V pomeroch konkrétnej veci môžu byť pre úvahy o spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva po jeho zrušení rozhodné aj také okolnosti, akými sú historické hľadisko a historická rodinná väzba na predmet spoluvlastníctva.

20. Súdy nižších inštancií záver o účelnom využití pozemku žalobcami vyvodili najmä po vykonaní dokazovania ohliadkou na mieste samom z toho, že sporný pozemok C-KN parc. č. 39/1 je zatrávnený a slúži na užívanie spolu s domom súp. č. XXX vo vlastníctve žalobcov a spolu s ním a pozemkom, na ktorom je dom postavený tvoria jeden funkčný celok (dvor/nádvorie a záhradu), a to desiatky rokov. Nezaoberali sa nijakými ďalšími skutočnosťami (okrem prístupu k prípadným novovytvoreným pozemkom a ich drobením), z ktorých by vyplývala nemožnosť reálnej deľby pozemku, nevysvetlili, prečo posudzovali uvedený pozemok z hľadiska funkčného celku s rodinným domom a ním zastavaným pozemkom, a nie aj z hľadiska funkčnosti tohto pozemku (jeho časti, ktorá by vznikla reálnou deľbou) z pohľadu vlastníctva a užívania maštale (okrem konštatovania existencie možnosti vstupu do nej). V tomto kontexte neprihliadali na historické hľadisko, na ktoré poukazovali žalovaní 2/, 3/ konkrétne to, že ich právni predchodcovia mali nadobudnúť podielové spoluvlastníctvo k pozemku už v r. 1941, žalobcovia podľa vlastného vyjadrenia (aj k dovolaniu) od Š. J. (v r. 1991) kúpili dom a dvor chceli riešiť neskôr, nakoľko tam boli ďalší spoluvlastníci a ako vyplýva zo súdneho spisu, skutočne spoluvlastnícky podiel k pozemku nadobudli neskôr.

21. Dovolatelia už v konaní pred súdmi nižších inštancií (ohliadka na mieste samom konaná 22. 06. 2022, pojednávanie konané 27. 10. 2022) poukazovali na trasu vodovodnej prípojky potrebnej na zásobovanie pitnou vodou nimi obývaného rodinného domu, ktorá vedie pod povrchom časti sporného pozemku zjednodušene povedané popri maštali. Rovnako poukazovali na to, že žalobcovia na vodovodnú prípojku, počas súdneho konania, umiestnili stavbu skladu/garáže, hoci nespojenú pevným základom so zemou. Nejde teda o novotu v odvolacom konaní ako uviedol odvolací súd vo svojom rozsudku bez

toho, aby sa s týmto odvolacím tvrdením vysporiadal; z hľadiska predmetu konania pritom ide o relevantné skutočnosti (zabezpečenie prístupu k vodovodnej prípojke, časový úsek potrebný pre zabezpečenie prístupu a demontáže skladu/garáže v prípade havarijnej udalosti a pod.).

22. Zhrnúc uvedené dovolací súd konštatuje, že odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií nespĺňajú kritériá dané v § 220 a § 393 CSP. Nemožno povedať, že dôvody, na ktorých sú založené súdne rozhodnutia absentujú, ale súdy nedali vo svojich rozsudkoch konkrétne odpovede na tie argumenty dovolateľov uvedené vyššie, ktoré boli pre výsledok sporu rozhodujúce. Zrejmé je tiež, že dôkazy vykonané predovšetkým za účelom posúdenia existencie možnosti reálnej deľby pozemku ako prioritného kritéria vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva neboli vyhodnotené v súlade s § 191 CSP (každý relevantný dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti). V rozhodnutiach súdov v dôsledku uvedeného chýbajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany v intenzite porušujúcej právo strán sporu na spravodlivý proces.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu uvedenom vo výroku tohto uznesenia zrušiť (§ 449 ods. 1, 2 CSP), nakoľko nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

24. K zrušeniu výrokov o trovách konania dovolací súd pristúpil, lebo ide o výroky závislé od rozhodnutia vo veci samej. Zároveň zdôrazňuje potrebu, aby súdy nižších inštancií pri novom rozhodovaní o trovách konania brali zreteľ na to, že súdený spor je typickým príkladom iudicium duplex konania.

25. Aj keď je existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP sama osebe dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie a dovolací súd nemá dôvod zaoberať sa prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, vzhľadom na obsah dovolania a zásadu hospodárnosti konania nad rámec udáva, že v zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolatelia otázku zásadného právneho významu (právnu otázku, nie otázku skutkovú), od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne uvedeným spôsobom nevymedzili.

26. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

27. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.